

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Vaizdo konferencijos>Įrodymų rinkimas rengiant vaizdo konferencijas

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (CS) neseniai atlikta pakeitimų.

Čekų

Puslapį jūs pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Swipe to change

Įrodymų rinkimas rengiant vaizdo konferencijas**Čekija****1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?**

2017 m. rugsėjo mėn. įsigaliojus Akto Nr. 99/1963 (Civilinio proceso kodeksas) daliniams pakeitimams, vaizdo konferencijų įrangos naudojimas civilinėse bylose tiesiogiai reglamentuojamas tuo aktu. Civilinio proceso kodekso 102a straipsnyje aiškiai nustatyta, kad teismas gali atlikti užduotis naudodamas vaizdo konferencijų įrangą šalies prašymu arba kai tai laikoma naudinga. Vaizdo konferencijos gali būti naudojamos visų pirma tam, kad būtų sudarytos sąlygos klausyme dalyvauti šaliai ar vertėjui žodžiu arba apklausti liudytoją, ekspertą arba šalį.

Šis klausimas išsamiau reglamentuojamas Teisingumo ministerijos nurodymo Nr. 505/2001 dėl apylinkių, regionų ir aukštųjų teismų vidaus ir raštinės taisyklių 10a straipsniu.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Akte aiškiai numatyta liudytojų, ekspertų ir partijų apklausa. Tačiau asmenų kategorijos jokių būdu nėra ribojamos; dalyvauti klausyme per vaizdo konferenciją gali būti kviečiami kiti asmenys, pavyzdžiui, vertėjai žodžiu. Vaizdo konferencijos rengiamos, kai tai naudinga arba kai to paprašo viena iš šalių.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Įstatyme bendrųjų apribojimų nėra. Tačiau apribojimų gali atsirasti dėl konkrečių bylos aplinkybių (techninių galimybių ir pan.).

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Jeigu pirmininkaujantis teisėjas (vienas posėdžiaujantis teisėjas) užduotis atlieka per vaizdo konferenciją, šaukime taip pat turi būti nurodyta vaizdo konferencijos vieta ir laikas. Todėl šiai užduočiai atlikti nedraudžiama naudoti bet kokias tinkamas patalpas, pavyzdžiui, vietas, kuriose yra ekspertai arba liudytojai (pvz., ligonines, laboratorijas).

Tačiau svarbu, kad teismo darbuotojai, kuriems pirmininkaujantis teisėjas (vienas posėdžiaujantis teisėjas) paveda tokias užduotis, patikrintų asmens, su kuriuo susijusios užduotys, tapatybę. Numatyta, kad asmuo paprastai apklausiamas teisme, kalėjime arba sveikatos priežiūros įstaigoje.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Akte nustatyta, kad, kai užduotis atliekama naudojant vaizdo konferenciją, turi būti daromas garso ir vaizdo įrašas. Jei, be įrašo, rengiama ataskaita, asmuo, su kuriuo susijusi užduotis, pasirašyti ataskaitos neprivalo.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jeigu liudytojas nemoka kalbos, kuria vyksta procesas, jis turi teisę naudotis vertėjo žodžiu paslaugomis pagal Konstitucinio akto Nr. 2/1993 37 straipsnio 4 dalį (Pagrindinių teisių ir laisvių chartija). Pagal Civilinio proceso kodekso 18 straipsnio 2 dalį teismas privalo paskirti vertėją žodžiu bet kuriai šaliai, kurios pirmoji kalba nėra čekų, kai to prireikia nagrinėjant bylą.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Pagal Civilinio proceso kodekso 18 straipsnio 1 ir 2 dalis teismas privalo suteikti šalims vienodas galimybes naudotis savo teisėmis ir bet kuriai šaliai, kurios pirmoji kalba nėra čekų, turi paskirti vertėją žodžiu, kai to prireikia nagrinėjant bylą.

Vertėjas žodžiu klausyme gali būti pakviestas dalyvauti naudojantis vaizdo konferencijų įranga. Todėl nereikalaujama, kad vertėjas žodžiu fiziškai būtų toje pačioje vietoje, kurioje yra apklausiamas asmuo.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Teismas privalo pakviesti asmenį pagal Civilinio proceso kodekso 51 straipsnį. Išskyrus tuos atvejus, kai pagal šį aktą ar specialius teisės aktus, susijusius su šaukimu, reikalaujama daugiau duomenų, šaukime turi būti nurodyta ši informacija: bylos, į kurią asmuo kviečiamas, pavadinimas, teismo proceso tikslas, vieta ir pradžios laikas, teismo šaukimo priežastis, į teismo procesą kviečiamo asmens vaidmuo, jo pareigos ir prireikus – numatoma bylos nagrinėjimo trukmė. Kai per klausymą naudojama vaizdo konferencijų įranga, šaukiamam asmeniui pranešama, kada ir kur jis turėtų atvykti.

Šaukimas gali būti įteikiamas popieriuje arba elektroniniu pavidalu ir skubiais atvejais telefonu arba faksu.

Jeigu liudytojas arba ekspertas turi būti apklausiamas per vaizdo konferenciją ir apklausiamas asmuo turi atvykti į kito teismo jurisdikcijai priklausantį rajoną, už šaukimą yra atsakingas tas teismas; prašantysis teismas kreipiasi į kitą teismą su prašymu atlikti šią užduotį. Pagal Civilinio proceso kodekso 115 straipsnio 2 dalį teismo šaukimas šalims įteikiamas taip, kad joms būtų suteikta pakankamai laiko pasiruošti; paprastai tai yra bent 10 dienų iki klausymo dienos, nebent surengiamas parengiamasis klausymas.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Naudojantis vaizdo konferencijų įranga reikia mokėti duomenų perdavimo mokesčių. Šias išlaidas turėtų padengti prašantysis teismas, inicijuojantis vaizdo konferenciją.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Pagal Civilinio proceso kodekso 126 straipsnio 1 dalį bet kuris fizinis asmuo, kuris nėra proceso šalis, gavęs šaukimą turi atvykti į teismą ir duoti liudytojo parodymus. Liudytojas gali atsisakyti duoti parodymus tik tais atvejais, kai dėl tokių parodymų kyla liudytojo arba jo artimųjų baudžiamojo persekiojimo rizika. Prieš klausimą liudytojai visada informuojami apie jų teises ir pareigas, taip pat apie nusikalstamas klaidingų parodymų pasekmes.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Posėdžio pradžioje pagal Civilinio proceso kodekso 126 straipsnio 2 dalį teismas turi patvirtinti liudytojo tapatybę. Paprastai tai daroma pareikalaujant pateikti asmens tapatybės kortelę arba pasą.

Kai apklausama naudojant vaizdo konferencijų įrangą, teismo darbuotojai, kuriems pirmininkaujantis teisėjas (vienas posėdžiaujantis teisėjas) paveda tokią užduotį, turi patikrinti asmens, kuris bus apklausiamas naudojant vaizdo konferencijų įrangą, tapatybę. Gavęs pirmininkaujančiojo teisėjo (vieno

posėdžiaujančio teisėjo) sutikimą, asmuo, tikrinantis asmens tapatybę patalpose, kuriose yra apklausiamas asmuo, taip pat gali būti teismo, kalėjimo ar sulaikymo įstaigos darbuotojas, jei tam asmeniui patikėta ta užduotis.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Remiantis Privatinės tarptautinės teisės akto Nr. 91/2012 104 straipsnio 1 dalimi, kitos šalies valdžios institucijai paprašius liudytojai, ekspertai ir šalys gali būti išklausomi prisiekus. Liudytojų ir proceso šalių priesaikos tekstas: „Prisiekiu, duodamas garbės žodį, kad į visus teismo užduotus klausimus atsakysiu išsamiai ir sąžiningai ir nieko nenuslėpsiu“. Eksperto priesaikos tekstas: „Prisiekiu, duodamas garbės žodį, kad nuomonė, kurią pateiksiu, pagrįsta visomis mano žiniomis ir įsitikinimu“. Jei duodama paskesnė priesaika, jos žodžiai atitinkamai pakeičiami.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Dėl konkrečių aspektų tariamasi rengiantis vaizdo konferencijai ir atsižvelgiant į prašančiojo ir prašomojo teismų poreikius.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Dėl konkrečių aspektų tariamasi rengiantis vaizdo konferencijai ir atsižvelgiant į prašančiojo ir prašomojo teismų poreikius.

Paskutinis naujinimas: 30/10/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismų tinklas, nei Europos Komisija nepiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.